

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	40502
Nom	Complementos per a la formació disciplinària en l'especialitat d'economia
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Facultat de Magisteri	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	10 - Complementos per a la formació disciplinària de l'especialitat d'economia	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BANYULS LLOPIS, JOSEP	110 - Economia Aplicada

RESUM

La matèria Complementos per a la formació disciplinària en l'especialitat d'economia té un paper clau en la formació del futur professorat de secundària que impartirà matèries d'economia. Si bé els continguts que s'assoleixen en la Facultat de Ciències Econòmiques formen als futurs professionals en molts camps, en general la orientació de les matèries cursades no té en compte els coneixements necessaris per impartir aquesta matèria en secundària. L'excés d'academicisme, la centralitat que tenen algunes perspectives analítiques i els problemes plantejats en l'anàlisi en les aules de la facultat d'economia s'allunyen bastant del que després es requerirà en les aules de secundària. I no sols els continguts, també les formes de la docència en la universitat són diferents de les pràctiques habituals en els centres de secundària.

Així doncs, en aquesta matèria es pretén complementar la formació rebuda en els graus de la universitat per a apropar-la a les necessitats més específiques de la formació en secundària, de manera que es dote a l'alumnat del màster de coneixements i eines que puguin fer servir en la seua activitat professional com a ensenyants. Cal també tindre present que hi ha una part de l'alumnat que tot i haver tingut alguna assignatura d'economia en la seua formació no necessàriament a cursat la titulació d'economia. En aquest cas pren encara més sentit aquesta matèria com a complement formatiu.

Així doncs, l'objectiu general de la matèria consisteix en formar i capacitar professionalment als professors/es d' Educació Secundària en les especialitats d'Economia. Els objectius més específics són els següents:

- Afavorir la reflexió sobre la disciplina i la seua metodologia
- Conèixer i analitzar els diferents corrents del pensament econòmic i dissenyar la seua incorporació al procés d'aprenentatge/ensenyament
- Aportar diferents complementos formatius que permeten, tant l'actualització en diversos temes curriculars de l'Economia com aprofundir en la seua anàlisi, en una perspectiva didàctica
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació, aplicant-la al procés d'aprenentatge/ensenyament en les matèries de l'especialitat
- Conèixer i aplicar eines i estratègies didàctiques per a desenvolupar els processos formatius en les matèries d'Economia
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge/ensenyament vinculades als temes més rellevants de l'especialitat
- Adquirir estratègies individuals i col·lectives orientades a "aprendre a aprendre" les matèries de l'especialitat.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

2024 - M.U. Prof.Educa.Secu

- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics sobre els processos d'ensenyament i aprenentatge respectius. Per a la formació professional s'inclourà el coneixement de les respectives professions.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.

- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge posant una atenció especial en l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible
- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure'n la capacitat per aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.
- Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estiga situat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent, de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, la investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.
- Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les àrees, les matèries i els mòduls que tinguen encomanats.
- Conèixer els procediments de tutoria de l'alumnat, direcció i orientació del seu aprenentatge i suport en el seu procés educatiu.
- Conèixer les estratègies i els programes generals d'orientació educativa, acadèmica i professional de l'alumnat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Treballar en equip i amb equips, i desenvolupar actituds de participació i de col·laboració com a membre actiu de la comunitat educativa.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la recerca educativa.
- Comunicar-se de manera efectiva tant de manera verbal com no verbal.
- Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i de la comunicació.

Conèixer el valor formatiu i cultural de les matèries corresponents de l'especialitat i els continguts que es cursen en els respectius ensenyaments.

Conèixer la història i els desenvolupaments recents de les matèries i les seues perspectives per a poder transmetre una visió dinàmica d'aquestes.

Conèixer contextos i situacions en què s'usen o apliquen els diversos continguts curriculars. Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinars) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Ser capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, essent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber comunicar les seues conclusions i els coneixements i raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Posseir les habilitats d'aprenentatge que permeten continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran mesura autodirigida o autònoma.

Saber planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que faciliten l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atés el nivell i formació prèvia de els/les estudiants així com l'orientació d'aquests, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

Saber buscar, obtindre, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge. Adquirir els coneixements i les estratègies per a poder programar les àrees, matèries i mòduls propis de la seua responsabilitat docent.

Saber dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.

Conèixer estratègies per a estimular l'esforç de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent, i promoure la seua capacitat per a aprendre per si mateix i amb uns altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Repensar l'economia com a ciència social

- Objecte i mètode de l'Economia: diversitat de perspectives
- L'Economia en el marc de les Ciències Socials: la interdisciplinarietat
- Els corrents del pensament econòmic

2. Ampliant la mirada en economia

- a. Economia i valors, educació cívica i eleccions morals
- b. Economia i ecologia
- c. Economia i gènere
- d. Economia i territori
- e. L'ensenyament de l'economia en l'IESO i Batxillerat.

3. Aprofundiment de temes econòmics rellevants I: La mesura de les activitats econòmiques i socials

- a. Les mesures de la Comptabilitat Nacional i les seues limitacions.
- b. Les mesures socioeconòmiques: Índex de Desenvolupament Humà; Índex de felicitat; Índex de malestar econòmic i social
- c. Activitats econòmiques mercantils i no mercantils.

4. Aprofundiment en temes econòmics rellevants II: Globalització econòmica i relacions econòmiques internacionals

- a. Indicadors de globalització econòmica.
- b. Lògica i efectes de la globalització.
- c. Relacions Nord-Sud. Objectius del Mil·lenni. ODS. Cooperació al Desenvolupament.
- d. Educació per al desenvolupament.

5. Aprofundiment en temes econòmics rellevants III: El treball, eix de l'activitat econòmica i social

- a. Treball i ocupació: conceptes i indicadors
- b. Grans tendències laborals a escala mundial.
- c. Desigualtats al mercat de treball.
- d. Problemes laborals i política econòmica: debats i alternatives.

6. Aprofundiment de temes econòmics rellevants IV: Economia, ecologia i territori

- a. Impacte mediambiental de les activitats econòmiques. Indicadors i mesures.
- b. Desenvolupament i sostenibilitat. Els límits mediambientals
- c. Economia i sistemes territorials. L'espai com a variable clau en l'anàlisi econòmica

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	48,00	100
Estudi i treball autònom	102,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Es desenvoluparà una metodologia activa d'aprenentatge/ensenyament, fonamentada en l'assistència i participació en les classes, el treball de les referències bibliogràfiques i altres materials, així com la realització d'activitats i treballs. Hi haurà una bibliografia bàsica que serveix per a la preparació de cada tema, així com una bibliografia complementària y altre tipus de materials documentales sobre aspectes específics. L'ús d'aquestes referències es concretarà al llarg del curs. Les sessions presencials es fonamentaran en el treball a l'aula a partir de dinàmiques de grup, estudis de casos, anàlisis i elaboració de materials, etc. Aquestes activitats així com els treballs individual o de grup podran ser exposats i formaran part del procés d'avaluació.

AVALUACIÓ

Per a superar l'assignatura cal una nota mínima de 5 (sobre una puntuació máxima de 10). L'avaluació del procés d'aprenentatge / ensenyament es fonamentarà en dos components:

- Avaluació continua, que suposarà un 60% de la qualificació final. Aquesta avaluació contemplarà, en primer lloc, l'assistència a les sessions presencials. La normativa del màster determina el seu caràcter presencial, per la qual cosa es obligatòria l'assistència a les classes i altres activitats lectives que es programen (com a mínim en el 80% de les sessions). En segon lloc, es valorarà la participació en la dinàmica de classe així com les activitats realitzades i els treballs presentats al llarg del curs, que seran realitzats (i avaluats) tant de manera individual com en grup.
- Realització d'una prova escrita que tindrà lloc en l'última sessió del curs, la qual suposarà un 40% de la qualificació final.

En cas de no superar la matèria en una primera convocatòria, per a superar-la en la segona convocatòria el procediment és el següent:

- Si la nota en alguna de les parts de l'avaluació (continua o prova escrita) supera el 5 es guarda la nota per a la segona convocatòria.
- Si no s'ha superat la prova escrita es tornarà a fer altra prova escrita que suposarà el 40% de la nota final.

3. Si no s'ha superat l'avaluació continua es farà una prova escrita per a recuperar les activitats que hagen estat avaluades individualment. Les activitats realitzades en classe en sessions presencials o que deriven de treball en grup no són recuperables. Aquesta prova suposarà el 20% de la nota final

Per altra banda, respecte a l'avaluació, volem senyalar que els treballs, exàmens o qualsevol activitat que l'estudiantat elabore per a la seua avaluació docent han de ser originals, sense incórrer en plagi ni ús de programes d'intel·ligència artificial per a la seua elaboració. La detecció de plagi en qualsevol activitat avaluable, en tant que falta greu, suposarà el suspens immediat de la respectiva convocatòria de l'assignatura. També es consideraran faltes greus, i per tant suposaran la suspensió immediata de la convocatòria, la còpia o facilitar la còpia de treballs entre l'alumnat, facilitar o procurar l'apropiació, alteració o destrucció posterior del contingut o dels resultats d'una activitat avaluable així com la suplantació de la persona en qualsevol activitat.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Martín Seco, J.F. (2010): ¿Para qué servimos los economistas?, Madrid, La catarata
- CIMDEPS (2009): Informe de la Comisión Internacional sobre la medición del desarrollo económico y del progreso social
- Ellwood, W. (2007): Globalización, Barcelona, Intemon-Oxfam
- Banyuls, J. et al. (2005): Economía laboral i polítiques d'ocupació, València, PUV
- Revista de Educación (2009): Educar para el desarrollo sostenible, número extraordinario
- Carrasco, C. (2003): Mujeres y Economía, Barcelona. Icaria
-
- Chang, H.J. (2015): Economías para el 99% de la población, Barcelona, Debate.
- Fourcade, M., Ollion, E. y Algan, Y. (2015): La superioridad de los economistas, Revista de Economía Institucional, vol. 17, n.º 33, segundo semestre.
- Keen, S. (2015): La Economía desenmascarada, Madrid, Capitán Swing
- Torres López, J. (2016): Economía para no dejarse engañar por los economistas. 50 preguntas y respuestas sobre los problemas económicos actuales, Barcelona, Deusto
- OCDE (2013): Índice para una Vida Mejor, París, OCDE. <http://www.oecdbetterlifeindex.org/es/>
- PNUD (2016): Informe sobre desarrollo humano, 2016. http://www.hdr.undp.org/sites/default/files/hdr_2016_report_spanish_web.pdf
- Durand, M.F. et. al. (2008): Atlas de la globalización, València, PUV
- Martínez Bonafé, A. et. al. (2011) : Educación para la ciudadanía global: Estrategias de acción educativa, Vitoria-Gasteiz, Hegoa
- Jones, O. (2012): Chavs. La demonización de la clase obrera, Madrid, Capitán Swing
- Escrivà, A. (2016): Encara no és tard. Claus per a entendre i aturar el canvi climàtic, Alzira, Bromera-Universitat de València

- Arias, A. (2020): La batalla por las ideas tras la pandemia. Crítica del liberalismo verde, Madrid, La Catarata
- Moruno, J.(2018): No tengo tiempo. Geografías de la precariedad, Madrid, Akal
- Caparrós, M. (2015): El hambre, Barcelona, Anagrama
- Taibo, C.(2020): Historias antieconómicas, Madrid, La Catarata
- Escrivà,A.(2020): Y ahora yo qué hago. Cómo evitar la culpa climática y pasar a la acción, Madrid, Capitán Swing

ESBORRANY